

[BÉATRIX DE CUSANCE] (BRUSSEL)
AAN [CONSTANTIJN HUYGENS (DEN HAAG)]
31 MEI [1659]
5613A

Antwoord op een verloren gegane brief van Huygens, wellicht die van 28 mei 1659.

Samenvatting: Béatrix bedankt Huygens voor de elandsleren armbanden en vraagt hem haar dank over te brengen aan Amalia van Solms. Zij belooft Huygens stukken over haar huwelijkszaken te sturen. Zij weet dat Utricia Ogle op Hofwijk op bezoek is, en zij vraagt Huygens te bemiddelen in de bekoelde vriendschap tussen Béatrix en Utricia.

Door Huygens beantwoord op 5 juni 1659 (**5614**).

Datering: De brief mist een jaartal; Worps keuze 1659 lijkt terecht.

Primaire bron: Den Haag, Kon. Huisarch., Inv. G1, nr. 9, dol. 1, map Béatrix de Lorraine, nrs. 29, 31: brief (dubbel- en enkelvel, 18x23cm, abcd, e | -; autograaf).

Vroegere uitgaven: Worp 5, nr. 5611, pp. 319-320: onvolledig (<Il n'apartien ... beau present>, <de coy vous ... à Utreck>), rest samengevat. Worp geeft als datum 3 mei.

— Huysman 2006, II, pp. 53-54: volledig.

— Huysman & Rasch 2009, nr. 55, pp. 281-282: volledig (Nederlandse vertaling pp. 162-163).

Namen: Constantijn Huygens jr.; Susanna Huygens; Le Vray; Anna van Lotharingen; Henriëtte Catharina van Nassau; Maria van Nassau; Utricia Ogle; Amalia van Solms.

Plaatsen: Hofwijk; Utrecht.

Glossarium: acord (akkoord); sinphonie (samenspel).

Transcriptie

De Bruxelles, ce 31e May.

Il n'apartien qu'à vous de faire bien les chose est l'on ne peut pas avoir plus de joye ny de satisfaction que ge'an ay des beaux ay merveillieux brasellet, que vous m'avés procurer de Madame la Prinsse-Douayrière à laquelle j'ay les dernière obligation pour la grace qu'el me fait d'un sy beau presans que je n'espérest pas sy rare ny en sy grande cantités, mais ma fille est moy en porteront dès aujourduy chacune une paire ay l'autre je la vay garder très-présieusement, je vous assure. | b | Est au lieux de vous dire le compliment que vous désirés me faire est que vous me faicte en mesme tant sy bien, sy agréablement est sy galanmant, je vous prierés d'ant faire ung tel que je doit ay que mérite l'honneur que Madame la Douayrière me fait de toutte ses bontés qu'el at pour moy. En vérités, elle me fait justisse, car je l'honore infiniment est n'ay jamais eue plus de joye qu'an sa conversation que j'avés toujours parue at guises. J'espère qu'el ne cerat pas encort partie est que | c | vous luy pouray dire tout cecy ay bien mieux que je ne le dit. C'est de coy je vous conjure est d'assurer ausy les deus prinsse ses fille de mes service.

Au reste, je vous enverrés par Leuray qui part pour La Haye dant sis jours de coy vous bien informer de la vérités de mes affaire tant de celle de mon second mariage que de celle de mon preumier. Je ne doupte pas que tant que l'on pourat me battre à coup de langhue, l'on ne se face l'enuye ay cause de cella, car l'on me crayrés trop heureuse | d | sy ma fortune estay ausy bonne que mon heumeurs ay mat santés. C'est pourcoy l'on prant plesir at dire les chose ainsy à fin de diminuer mon bonheurs.

Je me soyte mille fois en à vostre pety châteaux où je sçay gy'il fait charmant de toutte les salons. Je suis bien aysse que vous avés Madame Souane, mais la bonne dame ne m'aime plus tant depuis que j'ay estés à Utreck. Je ne sçay d'out vient cella mais je sçay bien qu'il n'an n'at nul sujet. Je luy ay escrit depuis peut mais point de | e | réponse. Cella n'est pas une bonne sinphonie où il faut ung acord très-juste ay constant. Ditte-luy ung peut car pour moy je l'aymeray toujours. Je suis fort triste d'avoir perdu ainsy mon pety gladiateur qui me divertisest tant. Sy Monsieur vostre fils m'ant envoie ung autre je luy ceray fort obligés, l'estant déjat tant à toutte vostre famille, à laquel je ceray toutte ma vie aquisite, surtout à l'aymable fille du plus obligeant est agréable père du monde.

Vertaling

Brussel, 31 mei [1659].

Het is alleen u gegeven de dingen goed te doen en niemand kan meer vreugde en voldoening hebben dan ik van de mooie en wonderschone armbanden, die u mij hebt bezorgd namens mevrouw de ¹prinses-weduwe, wie ik oneindige dank ben verschuldigd voor de gunst die zij mij bewijst met zo'n prachtig geschenk, waarop ik niet in deze zeldzame vorm noch in zo grote hoeveelheid had durven hopen, maar mijn ²dochter en ik zullen vanaf heden elk een paar dragen en het derde zal ik zeer zorgvuldig bewaren; dat verzeker ik u. En in plaats van u het compliment te geven dat u wilt dat ik geef en dat u mij tezelfdertijd zo goed, zo aardig en zo galant maakt, zal ik u verzoeken een soortgelijk te maken, dat ik mevrouw de [prinses]-weduwe ben verschuldigd en dat zij verdient door de eer, die zij mij doet met alle gunsten die zij mij bewijst. Waarlijk, zij doet mij recht, want ik vereer haar oneindig, en ik heb nooit meer plezier gehad dan van haar conversatie, waarbij ik mij altijd op mijn gemak leek te voelen. Ik hoop dat zij nog niet vertrokken is en dat u haar dit alles zult kunnen vertellen, en mooier dan ik het zeg. Dat is wat ik u vraag en ook de beide prinsessen haar ³dochters van mijn dienstvaardigheid te verzekeren.

Overigens zal ik u, via Le Vray, die over een week naar Den Haag vertrekt, het nodige toesturen om u goed in te lichten over de feiten van mijn zaak, zowel van mijn tweede als van mijn eerste huwelijk. Ik twijfel er niet aan dat men, zoveel als men mij kan belasteren, de moeite en aanleiding daartoe zal nemen, want men zou mij te gelukkig prijzen, als mijn fortuin even goed was als mijn gemoedsgesteldheid en mijn gezondheid. Daarom scheidt men er plezier in de dingen zo te zeggen dat zij mijn geluk verminderen.

Ik wens mijzelf duizend maal in uw ⁴kasteeltje waar het, zoals ik weet, prettig toeven is in alle vertrekken. Het verheugt mij dat ⁵mevrouw Swann bij u op bezoek is, maar deze dame is niet meer zo op mij gesteld, sedert ik in Utrecht was. Ik weet niet waardoor dat komt, maar ik weet wel dat er geen reden voor is. Ik heb haar kort geleden ⁶geschreven, maar geen antwoord gekregen. Dat is geen goed samenspel, waar een zuiver en constant akkoord op zijn plaats is. Vertel het haar maar eens, want ikzelf houd nog steeds van haar. Ik ben erg bedroefd aldus mijn kleine ⁷gladiator te hebben verloren, die mij zo vermaakte. Als uw ⁸zoon mij een andere kan zenden, zou ik hem zeer verplicht zijn. Dat ben ik toch al zozeer aan uw gehele familie, die ik mijn leven lang toegewijd zal blijven, vooral de beminnelijke ⁹dochter van de vriendelijkste en aardigste vader ter wereld.

-
1. Amalia van Solms.
 2. Anne van Lotharingen.
 3. Henriëtte Catharina en Maria van Nassau.
 4. Hofwijk.
 5. Utricia Ogle.
 6. Béatrix de Cusance aan Utricia Ogle, voorjaar 1659 (verloren?).
 7. Had zij die gladiator (wellicht een beeldje of zoiets) misschien aan Utricia uitgeleend?
 8. Constantijn Huygens jr.
 9. Susanna Huygens.